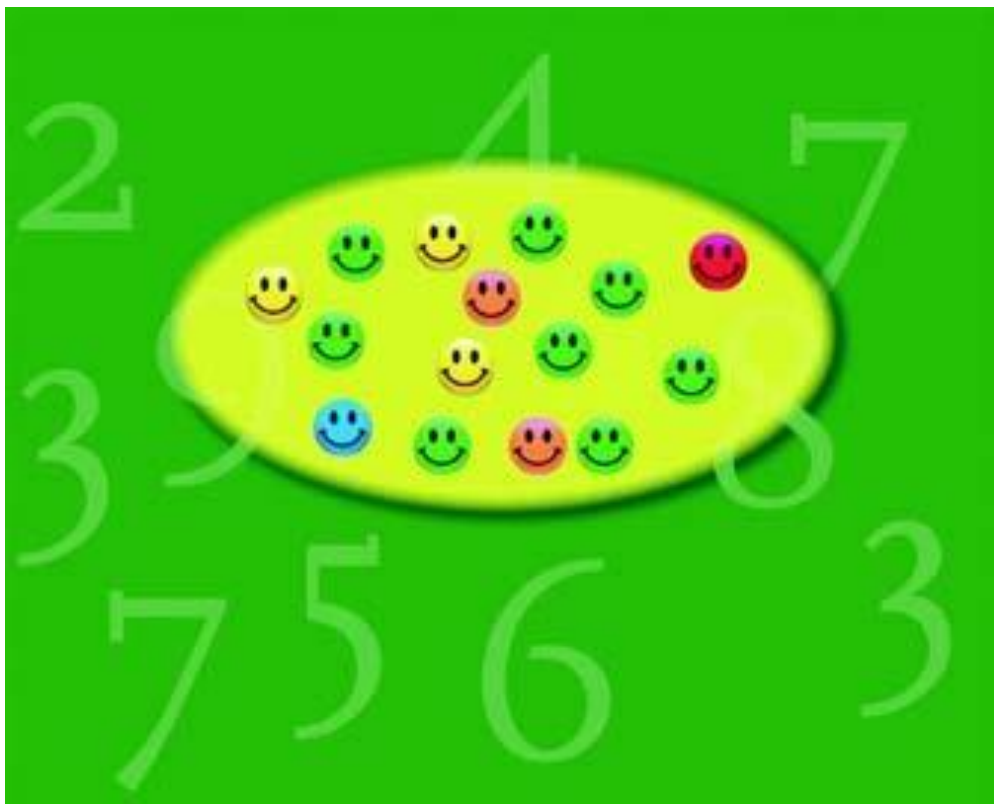

REKENPROTOCOL

DE ZONNEWIJZER

Rekenprotocol De Zonnewijzer

1. Omschrijving van de zorg

De kinderen behalen bij rekenen herhaaldelijk niet het gewenste niveau of lijken een achterstand te hebben in het gehele rekenproces. Naar de ernst van de problematiek onderscheiden we:

- kinderen met rekenproblemen (achterstand tot ½ jaar)
- kinderen met ernstige rekenproblemen (achterstand meer dan een ½ jaar)
- kinderen met dyscalculie

2. Doel van het deezorgdocument

Het doel is de signalering, diagnostisering, het leerstofaanbod en de instructie voor kinderen met rekenproblemen vast te leggen en te verbeteren.

3. Omschrijving van de huidige situatie

Op school werken we met verschillende zorgniveau's, verlengde instructie-, basis- en verrijkingsgroep. Sommige kinderen hebben geen rekenproblemen. Zij hebben geen extra begeleiding nodig. Voor andere kinderen is uitgebreide hulp noodzakelijk. Wij proberen voor al onze leerlingen een zo optimaal mogelijk ontwikkelingsproces gedurende de gehele basisschoolperiode te garanderen. Dat begint met het geven van goed onderwijs in de klas zelf tot het bieden van speciale begeleiding op basis van het resultaat van uitgevoerd onderzoek. Het kan daarnaast voorkomen dat een kind niet zoveel instructie en oefening nodig heeft. Bij deze kinderen kan de stof ingedikt (compacten) worden en zij maken de plustaken.

Signaleren:

Voor de vierjarigen komt op het intake-formulier te staan of er sprake is van dyscalculie/rekenproblemen in de familie. Voor de kinderen die later op school komen, wordt het tijdens het eerste gesprek gevraagd. Indien van toepassing wordt het aangegeven d.m.v. een notitie in Parnassys.

We signaleren voor rekenen in eerste instantie door te kijken naar de methode gebonden toetsen, dit om op korte termijn uitval te kunnen constateren. Verder maken we gebruik van de CITO gegevens.

Diagnosticeren:

Wanneer uit de signaleringsresultaten blijkt dat er een achterstand of voorsprong in de rekenontwikkeling is, dan krijgen de kinderen extra hulp in de klas. De kinderen gaan de basisstof (oranje opdrachten) maken waarbij er een gekozen kan worden tot vermindering van de verwerking. Mocht dit ook onvoldoende resultaat bieden dan wordt er een DLE test afgenomen om duidelijk te krijgen wat het kind wel beheerst en wat nog niet. Daarna kan er ook besloten worden om de F-lijn van de methode te volgen of zelfs de methode los te laten. Het kan ook voorkomen dat

een leerling een voorsprong heeft met rekenen. Er gaat dan gewerkt worden via het routeboekje en de verrijkingstof.

4. De ondersteuning van kinderen met rekenproblemen

Definitie van dyscalculie

Dyscalculie is een stoornis die gekenmerkt wordt door hardnekkige problemen met het leren en vlot/accuraat oproepen/toepassen van reken-wiskundekennis (feiten/afspraken). Er is pas sprake van dyscalculie als er een discrepantie bestaat tussen rekenprestaties en prestaties op andere leergebieden.

Dyscalculie is een rekenstoornis die dikwijls samengaat met nog een aantal andere beperkingen, zoals ruimtelijk inzicht, klokkijken, slechter geheugen, spellingsproblemen en gebrek aan inzicht. Er zijn aanwijzingen dat het een aangeboren erfelijke stoornis is met een neurologische achtergrond.

Wat gebeurt er met kinderen die ondanks veel extra hulp toch niet vooruitkomen met rekenen?

Indien dit het geval is, wordt er in overleg met de IB-er de DLE test afgenomen. Eventueel aangevuld met een onderzoek door Sine Limite.

Beleid en procedure rondom afname van de DLE test.

De DLE test is bedoeld om eenvoudig en snel te kunnen constateren of een kind een rekenachterstand heeft en wat het kind wel beheerst en wat nog niet. De test kan in de klas afgenomen worden.

Wie neemt de DLE test af?

De DLE test wordt afgenomen door de leerkracht. Dit gebeurt in overleg met de Intern Begeleider.

Criteria voor een DLE test:

De leerkracht bespreekt de leerling met de IB-er.

De volgende zaken worden besproken:

- In hoeverre raakt het kind achter op zijn klasgenoten. (Er moet minimaal een achterstand zijn van een half jaar).
- Heeft de leerling gedurende minimaal een half jaar intensieve begeleiding gehad/gewerkt met oranje opdrachten (basisstof) ?
- Indien een leerling al is gedoubleerd, wordt er gekeken of er sprake is van een capaciteitsprobleem (lage intelligentie) of dat de achterstand zich specifiek voordoet op rekengebied.
- Indien dit het geval is, wordt besproken wanneer de DLE test het beste plaats kan vinden.

Wat kan een leerling met een dyscalculieverklaring?

Vanaf groep 4 indien van toepassing:

- Gebruik maken van hulpmiddelen die in de klas gebruikt worden (tafelkaart, 100-veld, rekenmachine)
- Kopie van de sommen (alleen antwoorden invullen)
- Pre teaching krijgen

- Meer tijd
- Ontwikkelingsperspectief (F-lijn van de methode of Maatwerk)

De ondersteuning van hulpkaarten wordt ook al ingezet wanneer de kinderen in de verlengde instructie groep zit.

Tijdens de Cito (januari en juni) en Eind Cito indien van toepassing:

- Gebruik maken van hulpmiddelen die in de klas gebruikt worden (tafelkaart, 100-veld, rekenmachine)
- Meer tijd

Vanaf de middelbare school is het erg belangrijk een dyscalculieverklaring te hebben in verband met evt. vrijstellingen, extra tijd tijdens toetsen en verdere begeleiding tijdens de schoolcarrière.

Zorgniveau 1 : Basisgroep en verlengde instructie groep
Preventief werken realiseren van goed en breed onderwijs voor alle kinderen

Een rekenles bestaat uit eerst een automatiseringsoefening en daarna een instructiesom. Dit is een korte klassikale instructie. De kinderen gaan aan het werk aan hun eigen werkplek. Een aantal andere kinderen zal aan de instructietafel aan het werk gaan en krijgen verlengde instructie. In het groepsplan wordt omschreven op welk niveau de kinderen werken. Het groepsplan wordt opgesteld door de leerkracht voor een half jaar, waarbij na 8 weken een tussenevaluatie gemaakt wordt. De IB-er ondersteunt de leerkracht bij het maken van het groepsplan. Na deze periode wordt het groepsplan geëvalueerd en nieuw opgesteld.

<p>Niveau 1 Basis- en verlengde instructie groep</p>	<p>Wij streven naar adaptief onderwijs voor alle kinderen. We houden 4 keer per jaar een groepsbespreking waar we ook stil staan bij de individuele leerling. Indien nodig wordt het kind besproken in leerkrachtenkring.</p>
<p>Groep 1 en 2</p>	<p>In groep 1 en 2 werkt men aan de kerndoelen d.m.v. Onderbouwd. Onderbouwd zet alle ontwikkelingsmaterialen in een leerlijn en heeft bij ieder te behalen kern- en leerdoel een passend spel gezocht. Het kind kan zo door middel van het op school aanwezige ontwikkelingsmateriaal de doelen behalen die belangrijk zijn voor de doorgaande lijn.</p> <p>Hiernaast maken de leerkrachten gebruik van Fred van de rekenflat van Klassenwerk. In ieder laatje van de flat zitten rekenactiviteiten die gekoppeld zijn aan een rekendomein. De verschillende domeinen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oriëntatie op tijd • ruimtelijke oriëntatie • vergelijken, sorteren en ordenen • meten en wegen • tellen en getalbegrip • oriëntatie op geld <p>Computer : ambrasoft, rekenspelletjes Cyberkidz</p>
<p>Groep 3 t/m 8</p>	<p>Methode, "Rekenrijk" nieuwe versie .</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vanuit observatiegegevens van groep 2 worden kinderen meteen in het begin van groep 3 in de pre-teaching geplaatst. - Kinderen met een achterstand gaan werken met de minimale basisstof (oranje opdrachten) en krijgen extra instructie. Kinderen met een voorsprong gaan werken in afstemming met leerkracht aan de basisstof en de verrijkingsstof (witte opdrachten). - Aan de hand van de toets worden meer en weer opdrachten gemaakt. - Resultaten worden besproken met de IB-er. <p>Computer: Computerprogramma, Ambrasoft, Reken tuin.</p>

Zorgniveau 2: Werken met een groepsplan, aanpassing in de basisstof.

De problemen in de klas zijn hardnekkig. Extra instructie/oefening/ondersteuning helpen onvoldoende. De hulp kan gegeven worden door de groepsleerkracht of eventueel door de gespecialiseerde uitvoerder (8 tot 16 weken). In het groepsplan komen deze kinderen in een subgroep te staan.

Niveau 2 F-lijn	Werken met een groepsplan
Groep 1 en 2	Actie/Aanbod na uitval: extra hulp wordt aangeboden in de groep. Er wordt een groepsplan opgesteld vanuit de methode Onderbouwd. Indien nodig observatie door de IB-er.
Groep 3 t/m 8	Extra oefening/werken heeft onvoldoende geholpen. In overleg met de IB-er wordt er gekeken wat er verder nog voor mogelijkheden zijn voor het kind. Een DLE test wordt afgenomen. Hieruit blijkt hoe groot de achterstand is van het kind. Werken op eigen niveau zou tot de mogelijkheden kunnen behoren. In de praktijk gaan kinderen in deze fase over op de F-lijn. Orthotheekmaterialen: <ul style="list-style-type: none">- Rekenuin- Ambrasoft- Maatwerk

Zorgniveau 3: Inroepen van externe ondersteuning-eigen leerlijn (POP)

Als na alle inspanningen van de groepsleerkracht, de gespecialiseerde leerkracht en de IB-er het kind nog niet voldoende vooruit gaat, kan worden besloten externe hulp in te roepen. Naar aanleiding hiervan kan plaatsvinden:

1. Consultatie vanuit Sine Limite
2. Afronding DLE test
3. Vaststellen referentieniveau i.o.m Sine Limite

Niveau 3 Eigen leerlijn, POP	Inroepen van externe ondersteuning, het kind wordt besproken in het overleg met de PAC-er (Sine Limite).
Groep 1 en 2	Actie/Aanbod na uitval; extra hulp in de groep. De aangeboden hulp en adviezen vanuit Sine Limite wordt uitgevoerd.
Groep 3	Als uit de intensieve begeleiding van de leerkracht en de gespecialiseerde leerkracht blijkt, dat het rekenwerk ondanks alle inspanning en extra hulp een steeds groter wordende achterstand laat zien, dan kan nader onderzoek door andere instanties ingezet worden.
Groep 4 t/m 8	Als uit de DLE test blijkt dat het rekenen ondanks de intensieve begeleiding een grote achterstand vertoont, wordt overgegaan tot een nader dyscalculie onderzoek door andere instanties. Voor een goede begeleiding van leerlingen met ernstige rekenproblemen is regelmatig overleg met de schoolbegeleider van andere instanties en ouders noodzakelijk.

Zorgniveau	Signalering	Diagnostiek	Begeleiding	Materiaal
Zorgniveau 1 Basis en verlengde instructie				
Leerling ontwikkelt zich gemiddeld of goed en functioneert in de grote groep.	De leraar observeert de leerlingen volgend aanwijzingen in de methode	De interne begeleider ondersteunt de leraar. Hij analyseert samen met de leraar de resultaten op de bloктоetsen en het LOVS en stelt een groepsplan op.	De begeleiding vindt plaats volgens aanwijzingen in de methode. Bij te weinig aantoonbare vorderingen gaat de leerling naar fase geel.	Basisstof en verrijksstof van de methode Rekenrijk. Extra: Ambrasoft
Zorgniveau 2 Intern max. 0,5 jr.				
De leerling ervaart geringe rekenwiskundige problemen op deelgebieden.	De leraar observeert dagelijks op specifieke onderdelen, houdt de vorderingen op toetsen en LOVS bij en analyseert de resultaten.	De leraar voert reflectiegesprekken met de leerling, analyseert het resultaat en stelt een begeleidingsplan (groepsplan is volgend) op.	Leerling krijgt extra begeleiding in een subgroep. Bij te weinig of geen aantoonbare vorderingen gaat de leerling naar fase oranje.	Basisstof van de methode Rekenrijk. Extra: Ambrasoft Rekentuin
Zorgniveau 2 F-lijn				
De leraar ervaart ernstige rekenwiskunde problemen op enkele of alle deelgebieden.	De leraar observeert dagelijks op specifieke onderdelen, houdt de vorderingen op toetsen en LOVS bij en analyseert samen met de intern begeleider de resultaten.	De leraar voert een diagnostisch gesprek met de leerling, analyseert samen met de intern begeleider het resultaat en volgt de F-lijn zoals de methode hanteert.	Het schoolteam voert de begeleiding uit. De leerstof en de instructie worden afgestemd op de onderwijs behoeften van de individuele leerling. Bij te weinig of geen aantoonbare vorderingen wordt gaat de leerling naar fase rood.	F-lijn (behorend bij de jaargroep) van de methode Rekenrijk. Extra: Ambrasoft Rekentuin
Zorgniveau 3 Intern max. 0,5 jr. Eigen leerlijn en POP	Extern:	Extern/intern:	Intern event extern:	
De problemen zijn ernstig en hardnekkig. De leerling wordt aangemeld voor een extern onderzoek.	De externe onderzoeker verzamelt informatie over de leerling en stelt een verslag op.	De externe onderzoeker voert het diagnostisch onderzoek uit en stelt samen met de leerkracht een individueel hp op.	Het schoolteam voert de begeleiding uit. De leerstof en de instructie worden afgestemd op de onderwijsbehoeften	In afstemming met externe specialisten. F-lijn (aangepast aan niveau, eventueel

			van de individuele leerling. Indien nodig wordt de begeleiding uitgevoerd door een externe expert in nauw overleg met de school.	andere jaargroep). Extra: Ambrasoft Rekentuin Maatwerk (op aanraden extern).
--	--	--	---	--